

1. Mtihani huu una sehemu A,B,C,D na E zenye jumla ya maswali kumi(10)
2. Jibu maswali yote
3. Majibu yote yaandikwe kwa kalamu ya wino wa bluu au nyeusi
4. Majibu yote yaandikwe kwenye nafasi uliyopewa
5. Simu za mkononi haziruhusiwi kwenye chumba cha mtihani
6. Andika namba yako ya mtihani katika kila ukurasa sehemu ya juu upande wa kulia

Page 1 of 14

Karatasi hii ina kurasa 9 zilizochapishwa

SEHEMU A UFAHAMU (Alama 15)

1. Soma kifungu cha habari kifuatacho kisha jibu maswali yanayofuata

Neno korona limepenya masikioni mwa kila mtu na kuzua **taharuki** dunia nzima. Ukweli ni kuwa korona ni ugonjwa unaosababishwa na kirusi chenye vimelea vingi viletavyo homa za mfumo wa hewa mfano mafua.

Tangu kugundulika kwa ugonjwa huu wa korona, nchi nyingi zimekuwa kwenye hali ya **kutapatapa** kutafuta njia za kuzuia ugonjwa huu usienee katika nchi zao na zile zilizoathirika zaidi kutafuta tiba ya kuwanusuru raia wao. Hili ni janga linalotishia kusambaa dunia nzima kutokana na mwingiliano mkubwa wa watu katika shughuli mbalimbali.

Watu wote wa (kike na kiume) waweza kudhurika na korona, wenye maradhi yanayohusisha kinga mwili huwa na hatari kubwa zaidi, wazee pia wapo katika hatari kubwa ya kupata korona kwani wanakinga mwili **hafifu**

Hapa Tanzania, serikali imekuwa macho kufanya juhudi za kutoa elimu kuhusu ugonjwa wa korona hasa kwa kuwaeleza wananchi dalili za korona kama vile homa, kikohozi kibichi, uhemaji wa tabu, maumivu ya mwili, kuuma kwa koo mfano mafindofindo, kukosa hamu ya kula na dalili za mara chache kuhara, kutapika, kichwa kuuma, kukohoa damu na maumivu ya kifua

Huchukua siku mbili mpaka siku kumi na nne (wastani wa siku tano) kwa binadamu kuanza kuonesha dalili baada ya kuambukizwa, na virusi vya korona uambukiza kwa njia ya matone yatokanayo kwa kohoa au kugusana mojawamoja. Epuka kusalimiana kwa mikono, zingatia kunawa mikono kwa maji tililika na sababuni pamoja na kufunika pua na mdomo wakati wa kukohoa au kupiga chafya maana kinga ni bora kuliko tiba.

Ugonjwa huu umeleta **adha** ya maisha kwa watu, na baadhi ya maeneo shughuli za kimaendeleo hazifanyiki na kufanya baadhi ya maeneo maisha kuwa **ghali**.

MASWALI

(a) **Andika kichwa cha habari uliyosoma kwa maneno yasiyozidi matano**

.....

(b) **Mwandishi anamaana gani anaposema "kinga ni bora kuliko tiba"**

.....
.....
.....
.....

(c) Taja njia tatu zinazoweza kusaidia kujikinga dhidi ya korona

- (i).
- (ii)
- (iii)

(d) Eleza maana ya maneno yafuatayo kama yalivyotumika katika kifungu cha habari uliyosoma

(i) Taharuki.....
.....
.....

(ii) Ghali.....
.....
.....

(iii)Hafifu.....
.....
.....

(iv)Adha.....
.....
.....

(v)Kutapatapa.....
.....
.....

2. Fupisha habari uliyosoma kwa maneno yasiyopungua 50 na yasiyozidi 60

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

SEHEMU B

SARUFI(Alama 20)

3. (a) Andika aina ya neno lililokolezwa wino katika sentensi zifuatazo

(i) Yamenunuliwa **Maembe** matamu.....

(ii) Nitakwenda **shuleni**.....

(iii) **Nani** amefika?

(iv) **Ameondoka** leo.....

(v) **Kumbe!** Sikujua asali ni dawa.....

(b) Onesha kazi za mofimu zilizopigiwa mstari

(a) Waligana.....

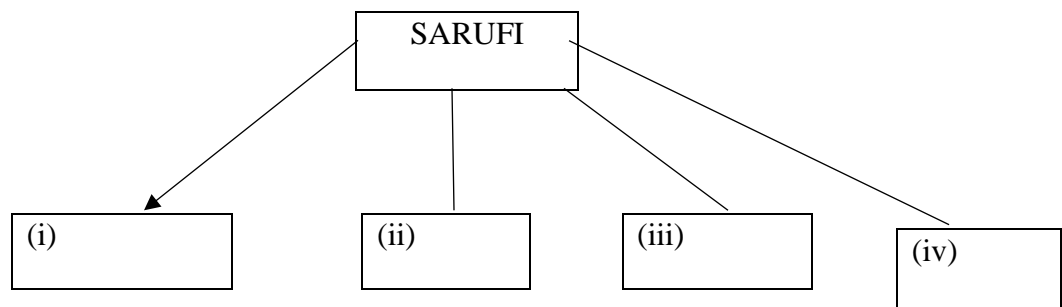
(b) Watoto.....

(c) Sikula.....

(d) Mzuri.....

(e) Anavyolima.....

4. (a) Kamilisha mchoro ufuatao

(b) Vifuatavyo ni vitenzi. Kwa kila kimoja unda nomino moja

(c) Cheza.....

(d) Andika.....

- (e) Funga.....
- (f) Sema.....
- (g) Lima.....
- (h) Azimia.....

SEHEMU C MAWASILIANO NA UTUMIZI WA LUGHA(Alama 20)

5. Sentesi zifuatazo zina utata.Kwa kila sentensi andika maana mbili ili kuondoa utata huo

(a) Hii si nyumba ya wageni

(i)

(ii)

(b) Juma amenunua mbuzi

(i)

(ii)

(c) Mama amemchezea mwanangu

(i)

(ii)

(d) Nipe sahani ya kulia

(i)

(ii)

(e) Amejia pesa yake

(i)

(ii).....

6. (a) Eleza maana ya misimu katika lugha ya Kiswahili

.....

.....

.....

(b) Fafanua sifa nne za misimu

(i).....

- (ii).
- (iii)
- (iv).....

SEHEMU D FASIHI KWA UJUMLA(Alama 30)

7. (a) Ili fasihi simulizi iweze kuwasilishwa, inahitaji mambo makuu matano ambayo ni
- (i)
 - (ii)
 - (iii)
 - (iv)
 - (v)
- (b) Kazi ya methali ni kuonya na kuadilisha jamii. Soma methali zifuatazo hapo chini kisha andika funzo ulilopata kutokana na methali hiyo
- (i) Samaki mkunje angali mbichi
Funzo.....
.....
.....
 - (ii) Ganda la muwa la jana chungu kaona kivuno
Funzo.....
.....
.....
 - (iii) Kidole kimoja hakivunji chawa
Funzo.....
.....
.....
 - (iv) Ndondondo si chululu
Funzo.....

.....
.....
(v) Mwenda tezi na homo marejeo ngamani

Funzo.....
.....
.....

8. Andika kipera cha Fasihi simulizi kinacholingana na maelezo yaliyotolewa

(a) Maneno ya mzaha na ucheshi yanayotolewa kati ya mtu na mtu,kabila na kabila

,ukoo na ukoo.....

(b) Sala au ibada inayowasilishwa kwa Mungu au miungu ikiambatanishwa na sadaka kwa ajili ya kuomba uponyaji,kukinga magonjwa,majanga ya njaa na ukame.....

(c) Semi zinazozuka katika jamii katika kueleza hali na matukio mbalimbali yanayotokea kwa wakatio huo.....

(d) Hadithi fupi zinazosimulia asili ya watu,wanyama na vitu visivyo na uhai.....

(e) Semi fupi zenye mafunzo zinazohitaji majibu.....

9. (a) Taja vipengele vitano vinavyounda Fani katika kazi ya Fasihi

(i)

(ii)

(iii)

(iv)

(v)

(b) Eleza kwa kifupi maana ya dhana zifuatazo

(i) Ushairi.....
.....
.....

(ii) Vichekesho.....
.....
.....

(iii) Ngonjera.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

UANDISHI WA INSHA NA UTUNGAJI

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

[illegible]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(b)Fafanua sifa nne za misimu

